

Briselē, 2022. gada 24. janvārī
(OR. en)

5451/22

COPS 25
POLMIL 10
EUMC 19
CIVCOM 6
CFSP/PESC 50
CSDP/PSDC 26
CONUN 18

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	5269/22
Temats:	Padomes secinājumi par to, kā jaunā pakāpē pacelt ANO un ES stratēģisko partnerību miera operāciju un krīžu pārvarēšanas jomā: 2022.–2024. gada prioritātes

Pielikumā ir izklāstīti Padomes secinājumi par to, kā jaunā pakāpē pacelt ANO un ES stratēģisko partnerību miera operāciju un krīžu pārvarēšanas jomā: 2022.–2024. gada prioritātes, kurus Padome apstiprināja 2022. gada 24. janvāra sanāksmē.

Padomes secinājumi

par to, kā jaunā pakāpē pacelt ANO un ES stratēgisko partnerību miera operāciju un krīžu pārvarēšanas jomā: 2022.–2024. gada prioritātes

1. Padome atkārtoti uzsver, ka ES un tās dalībvalstis ir stingri apņēmušās uzturēt daudzpusēju, uz noteikumiem balstītu globālo kārtību, kuras centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO), saskaņā ar ANO Statūtiem. Padome augstu vērtē sasniegumus un atzīst, ka ilgstošā ANO un ES sadarbība miera uzturēšanas un civilo, policijas un militāro spēku īstenotas krīžu pārvarēšanas jomā ir savstarpēji izdevīga. Mainīgajā globālajā situācijā, ko nosaka arvien sarežģītākas krīzes un mainīgi apdraudējuma, tostarp hibrīddraudu, apstākļi, ir vajadzīga vērīnīga, daudzpusīga un kolektīva reakcija, kas ANO un ES stratēgisko partnerību miera operāciju un krīžu pārvarēšanas jomā izvirza atjaunota un satīklota multilaterālisma centrā.
2. Padome atzinīgi vērtē miera un drošības dimensiju ANO ģenerālsekretāra ziņojumā "Mūsu kopīgā programma", kurā ir ierosināta "jauna programma mieram" un citu svarīgu ieteikumu vidū ir uzsvērtā nepieciešamība sekmēt partnerības. ES aktīvi iesaistīsies darbā pie šīs programmas un pamatjomās, kas tajā ir apzinātas: 1) samazināt stratēģiskos riskus, 2) stiprināt starptautisko prognozēšanu, 3) pārveidot mūsu reaģēšanas iespējas, 4) ieguldīt preventīvā rīcībā un miera veidošanā, 5) atbalstīt reģionālu preventīvo rīcību un 6) izvirzīt sievietes/meitenes drošības politikas centrā. Partnerattiecības ar ANO palīdz Eiropas Savienībai darboties kā drošības garantam un globālam miera un drošības rīcībspēkam efektīva multilaterālisma atbalstīšanā. Padome uzsver, cik svarīgi ir ieviest regulāras ES un ANO vadītāju sanāksmes. ES nodrošina Apvienoto Nāciju Organizācijai politisku atbalstu, kā arī ekspertu zināšanas, finansiālu atbalstu un politisko ietekmi, lai panāktu ANO pilnvaru īstenošanu. Cieša sadarbība palīdz ANO un ES misijām un operācijām rīkoties efektīvāk, lai nodrošinātu ietekmi uz vietas, tai ir palielinoša ietekme, un tā dod Eiropas Savienībai iespēju īstenot savu integrēto pieeju. Padome atzinīgi vērtē Komisijas un Augstā pārstāvja kopīgo paziņojumu par ES ieguldījuma stiprināšanu uz noteikumiem balstītā

multilaterālismā ¹ un it īpaši tā aicinājumu atbalstīt ANO ģenerālsekretāra iniciatīvu "Ar miera uzturēšanu saistītā rīcība", atjauninot ES un ANO partnerību krīžu pārvarēšanas un miera operāciju jomā. ES augstu vērtē šo partnerību un strādās pie tā, lai parādītu ES un ANO vienotību šajā sakarībā, tostarp attiecīgā gadījumā izmantojot kopīgus augsta līmeņa paziņojumus. Tā arī atkārtoti uzsver to, cik svarīgi ir turpināt ciešo Eiropas sadarbību ANO Drošības padomē saskaņā ar ANO Statūtiem.

3. Padome uzsver, cik svarīgi ir atjaunot un padarīt ciešāku ANO un ES stratēģisko partnerību miera operāciju un krīžu pārvarēšanas jomā, un apstiprina kopīgās ANO un ES prioritātes 2022.–2024. gadam ². Tā atzinīgi vērtē to, ka prioritāšu darbības joma ir paplašināta, lai efektīvāk reaģētu uz mainīgo apdraudējuma ainu, transversālām problēmām un tādiem krīzes saasinātājiem kā klimata pārmaiņām un vides degradāciju, jauniem un potenciāliem draudiem, tostarp revolucionārām tehnoloģijām un maldinošu informāciju, kā arī uz globālo Covid-19 pandēmiju un tās sekām. Padome atzinīgi vērtē to, ka kopīgajās ANO un ES prioritātēs tiek integrēta klimata pārmaiņu, miera un drošības saikne.
4. Apzinoties to, ka lai misiju darbības vietās panāktu mieru un drošību, izšķiroša nozīme ir politiskiem risinājumiem un politikas satvariem, Padome atzīst, ka ir vēl vairāk jāpastiprina ANO un ES partnerības politiskā dimensija un miera operācijās ir jāuzlabo sadarbība konfliktu novēršanā un politisko procesu atbalstīšanā, labāk izmantojot ANO un ES instrumentu kopumu, proti, agrīnu brīdināšanu pārvēršot par agrīnu rīcību un atbalstot ilgtspējīgu mieru, tostarp ar lielāku kopīgu izanalizējumu un kopīgu vēstījumu skaitu.

¹ Dok. 6312/2021.

² Dok. 14196/1/21 REV 1, 2021. gada 10. decembris.

5. Padome atkārtoti apstiprina, ka cilvēktiesības un pamatbrīvības ir universālas un nedalāmas, un atzinīgi vērtē to, ka visās ES un ANO prioritātēs lielāka uzmanība tiek pievērsta cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību veicināšanai, tostarp, centrā īpaši izvirzot atbilstības stiprināšanu un cīņu pret nesodāmību. Tā uzsver, ka ir jānovērš un jāapkaro seksuāla un ar dzimumu saistīta vardarbība, kā arī seksuāla izmantošana un vardarbība. Tā pasvīturo, ka mainīgajā starptautisko miera operāciju vidē svarīga ir civiliedzīvotāju aizsardzība. Tā atzīst arī to, ka krīzes un konfliktu situācijās būtiski ir aizsargāt kultūras mantojumu.
6. Padome atzinīgi vērtē to, ka bērni un bruņoti konflikti ir iekļauti kā transversāla prioritāte, un uzsver, ka štābos un operatīvajā līmenī ir jāpastiprina un jākoordinē centieni un sadarbība, lai izbeigtu un novērstu pārkāpumus pret bērniem un palīdzētu pārtraukt vardarbības ciklu un veicināt un aizsargāt visas cilvēktiesības.
7. Padome atzinīgi vērtē to, ka transversāla prioritāte ir pievērst pastiprinātu uzmanību jauniešu līdzdalībai jautājumos, kas ir saistīti ar mieru un drošību, un ka tajās ir iekļauta Jaunatnes, miera un drošības programma, un aicina pastiprināt centienus tās īstenošanai.
8. Padome atzinīgi vērtē apņemšanos pastiprināt ANO un ES kopīgos centienus saistībā ar Sieviešu, miera un drošības programmu (SMD) un dzimumu līdztiesību kā transversālām prioritātēm un pastāvīgu dialogu par SMD un dzimumu līdztiesību visos līmeņos – no politiskā līdz operatīvajam līmenim. Šajā transversālajā programmā galvenā uzmanība ir pievērsta tai būtiskajai ietekmei, kāda sievietēm ir tādu risinājumu rašanā, kuru pamatā ir viņu pieredze un situācija, un dzimumperspektīvas piemērošanai konfliktu novēršanā un reaģēšanā uz tiem. Programmā tiek aicināts pielikt lielākas pūles, lai paātrinātu šīs politiskās apņemšanās īstenošanu, stiprinot sadarbību vietējā līmenī, nodrošinot sistemātisku dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visās darbībās, kā arī palielinot sieviešu līdzdalību un nozīmīgumu miera operācijās, miera un politiskajos procesos, konfliktu novēršanā, mediācijā un miera veidošanā. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sieviešu cilvēktiesību aizstāvju un miera veidotāju aizsardzībai un pret viņām vērstu draudu, aizskaršanas, vardarbības un naida runas novēršanai.

9. Padome uzsver, cik svarīgi ir turpināt un uzlabot sistemātisku operatīvo sadarbību štābu līmenī un uz vietas, lai nodrošinātu papildināmību, sinerģiju un palielinātu attiecīgo ES un ANO misiju un operāciju efektivitāti un iedarbīgumu, tostarp ar kopīgiem līdzekļiem un misijas atbalstu, kura pamatā ir Pamatnolīgums starp Eiropas Savienību un Apvienoto Nāciju Organizāciju par savstarpēja atbalsta sniegšanu ³. Tajā ir arī aicināts pastiprināt centienus, lai padarītu intensīvākas savstarpēji izdevīgas partnerības, tostarp arī civilo spēju attīstībā – ar Civilās KDAP paktu, kā arī militāro spēju attīstībā. Tā atzinīgi vērtē to, ka tiek vairāk akcentēta ar klimatu un vidi saistītu aspektu integrēšana analīzē un agrīnās brīdināšanas mehānismos, kā arī operatīvajā plānošanā, vadīšanā un loģistikā.
10. Padome atzinīgi vērtē darbu, ko ANO un ES kopīgi īsteno pie pārejas procesiem, un apņēmos to turpināt, šim nolūkam nosakot, kā savstarpēji papildinošā veidā rīkoties valsts un reģionālā līmenī, kad tiek plānots un īstenots ANO un ES misiju un operāciju pārejas process, lai nodrošinātu to sasniegumu ilgtspēju.
11. Padome atzīst, ka būtu jāturpina pārdomas par labāku ES dalībvalstu sadarbību, lai uzlabotu to atbalsta efektivitāti un paredzamību un ieguldījumu ANO miera operācijās un ANO ģenerālsēkretāra iniciatīvā "Ar miera uzturēšanu saistītā rīcība +". Šajā sakarībā tā atzinīgi vērtē ideju ierosināt kārtību, kādā norit neoficiāla ES rotācijas sistēma, lai atbalstītu ANO miera uzturēšanu, atbalstītu pārejas laika nodrošinājuma operācijas ātrajā reaģēšanā un pārejas procesus, kā arī pārformēšanu.
12. Padome izsaka atzinību par panākumiem policijas darbā un atzinīgi vērtē centienus uzlabot partnerību drošības sektora reformas (DSR) jomā un attiecīgā gadījumā uzlabot bijušo kaujinieku atbruņošanas, demobilizācijas un reintegrācijas (ADR) aspektus, kā arī ieroču un munīcijas pārvaldību, lai risinātu nelikumīgas kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI) un to munīcijas izplatīšanas jautājumu.

³ Pamatnolīgums starp Eiropas Savienību un Apvienoto Nāciju Organizāciju par savstarpēja atbalsta sniegšanu saistībā ar to attiecīgajām misijām un operācijām uz vietas, *OV L 389, 19.11.2020.*

13. Padome uzsver, cik svarīgi ir centieni uzlabot miera operāciju rezultātus uz vietas, šajā nolūkā izmantojot pastiprinātu un sistemātisku sadarbību apmācības un spēju veidošanas, tostarp mācību, jomā, kā arī daloties attiecīgā pieredzē un paraugpraksē, un šajā sakarībā atzinīgi vērtē ciešāku sadarbību un spēju veidošanu.
14. Padome atzinīgi vērtē to, ka saistībā ar vispārējo daudzpusējo sistēmu turpinās sadarbība starp ES, ANO un Āfrikas Savienību, kā arī ar citām reģionālām organizācijām, īpašām apakšreģionālām iniciatīvām un attiecīgajām partnervalstīm, un aicina izpētīt, kādas konkrētas kopīgas iniciatīvas trīspusēji ir iespējamas.
15. Padome arī uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt sinerģiju ar citām attiecīgajām organizācijām, kas darbojas tajā pašā norises vietā, īpaši ar reģionālām drošības organizācijām un starptautiskām finanšu iestādēm.
